

W. BIEGAŃSKIEGO · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

W GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny

Nr. 43

Częstochowa, środa 20 lutego 1948 r.

Rok II.

WYJAZD DELEGACJI RADZYCKIEJ Z LONDYNU

LONDYN, (PAP). — Członkowie delegacji radzieckiej z Wyszynkiem na czele opuścili w niedzielę dnia 17 lutego Londyn udając się w drogę powrotną do Moskwy. Wczoraj delegacja przybyła do Moskwy.

RADA GOSPODARczo-SPOŁECZNA

Rada Gospodarczo Społeczna obraduje nad wyłonieniem następujących komisji: do spraw uszodków i wywiezionych, do spraw gospodarczych i zatrudnienia, komisji, która opracuje plan zwolnienia międzynarodowej konferencji i zwołania, oraz komisji do walki z narkotykami. Następnego posiedzenia Rady odbędzie się 25 maja w Now Jorku.

Sekretarz generalny ONZ Trygve Lie po przybyciu do Norwegii oświadczył, że w początkach marca b. r. udaje się do Stanów Zjednoczonych.

Demonstracje w Madrycie

LONDYN (PAP). — Agencja Reutersa donosi, że na ulicach Madrytu odbyły się demonstracje z okazji 10-lecia wyborów, które doprowadziły do zwycięstwa frontu ludowego w 1936 r.

GRECKA PARTIA KOMUNIST. DOMAGA SIĘ WYCOFANIA WOJSK BRITYJSKICH

LONDYN (PAP). — Agencja Reutersa donosi z Aten, że grecka partia komunistyczna w swojej proklamacji przedwyborczej domaga się wycofania wojsk brytyjskich z Grecji.

WOJSKA BRITYJSKIE W GRECJI

MOSKWA (PAP). — Agencja TASS donosi, że 4-ta dywizja wojsk hinduskich opuściła Grecję. Na jej miejsce przybyła 18-ta dywizja wojsk brytyjskich. Ogłoszono także oficjalnie, że dowództwo nad wojskami brytyjskimi w Grecji objął generał-major Crawford na miejsce generała Scobie, który został przeniesiony na inne stanowisko.

NACJONALIZACJA BANKU ANGIELSKIEGO

LONDYN (PAP). — W dniu 18 lutego br. odbyło się przekazanie Banku Angielskiego przedstawicielom rządu brytyjskiego. Bank Angielski istniał 150 lat jako instytucja prywatna. Obecnie przeszedł on na własność państwa.

ŻYDZI Z PALESTYNY WRACAJĄ DO CZECHOSŁOWACJI

PRAGA (PAP). — Według doniesienia agencji France Presse, w najbliższym czasie mają przybyć do Czechosłowacji 1500 rodzin żydowskich, pochodzących z Czech. — Zostaną one repatriowane z Palestyny.

SPOTKANIE MIĘDZY SEKRETARZEM LIGI ARABSKIEJ I KOMISJĄ PALESTYŃSKĄ

LONDYN, (PAP). — Agencja Reutersa donosi, iż w pierwszych dniach przyszłego miesiąca odbędzie się w Kairze spotkanie między członkami anglo-amerykańskiej komisji dla spraw palestyńskich, a sekretarzem generalnym Ligi Arabskiej Bahmanem Azzamem-Beyem.

KURS DLA LEKARZY EPIDEMIOLOGÓW

WARSZAWA (PAP). — W dniach 18 — 21 b. m. odbędzie się w Lidzie przy Państ. Szkole Higieny kurs dla lekarzy epidemiologów. W kursie wezmą udział wojewódzcy lekarze do walki z epidemiami oraz lekarze epidemiczni państwowych zakładów higieny. W dniu 20 b. m. odbędzie się również w Lidzie zjazd komisarzy do walki z epidemiami przy wojewódzkich wydziałach zdrowia.

KONFERENCJA OBYWATELSKIEJ LIGI KOBIET

WARSZAWA (PAP). — W dniach 24 i 25 b. m. w sali konferencyjnej Hotelu Sejmowego odbędzie się konferencja zarządów wojewódzkich społeczno-obywatelskiej Ligi Kobiet, organizowana przez Zarząd Główny. Tematem konferencji będą zagadnienia organizacyjne ogólnopolskie. Wazelnicki informuje w sprawie konferencji udzielił przybywającym upoważnionym na konferencję członkom poszczególnych zarządów wojewódzkich Zarząd Główny, Warszawa, Telawska 24.

Cyfrowe wyniki wyborów w Belgii Dymisja gabinetu van Ackera

BRUKSELA (Ant. wł.) — Premier belgijski van Acker złożył na ręce regenta — ks. Karola dymisję swego gabinetu. Zgodnie z belgijskimi przepisami konstytucyjnymi gabinet van Ackera będzie sprawował swoje funkcje do czasu utworzenia nowego rządu.

Sprawa króla Leopolda pozostaje nadal w zawieszaniu. Choćby bowiem partia chrześcijańska społeczna, jedyna, która króla popiera, uzyskała najwięcej mandatów to jednak większości bezwzględnej nie ma.

Przywódcę partii chrześcijańsko-społecznej, który jest wysuwany jako kandydat na premiera, odbył w dniu wczorajszym konferencję z rezydentem ks. Karolem.

BRUKSELA, (PAP). — Niedzielne wybory do belgijskich władz ustawodawczych miały następujące wyniki: Do parlamentu — partia chrześcijańsko-społeczna uzyskała 90 mandatów, partia socjalistyczna 65 mandatów, partia komunistyczna 29 mandatów, partia liberalna 18 mandatów, partia demokratyczna 2 mandaty. Brak jeszcze wiadomości z Liège, które wybiera 24 posłów. W wyborach do Senatu: partia chrześ-

cjańsko-społeczna uzyskała 61 mandatów, partia socjalistyczna 33 mandaty, partia komunistyczna 11 mandatów, partia liberalna 4 mandaty.

Belgijska opinia publiczna zastanawia się jaki będzie przyszły rząd. W ciągu ostatnich tygodni zarysowała się możliwość porozumienia pomiędzy socjalistami, komunistami i liberalami. Jak przypuszczają stanowiąc premiera przypadnie w udziale so-

cjalistom.

ROKOWANIA W PRADZE

PRAGA, (PAP). — W trakcie pertraktacji polsko-czechosłowackich w niedzielę 17 b. m. pracowała jedna komisja dla spraw politycznych. Na wtorek przewidziana jest przerwa w pracach wszystkich komisji ze względu na posiedzenie czechosłowackiej rady ministrów.

MIN. MODZELEWSKI W PRADZE

PRAGA (PAP). — W niedzielę 17 lutego b. r. po południu przybył do Pragi wiceminister spraw zagranicznych Zygmunt Modzelewski.

Awantury andersowców we Włoszech

REYM (Ant. wł.) — Szef polskiej misji wojskowej płk. Sidor udzielił korespondentowi PAP'ej informacji o armii Andersa we Włoszech. Armia Andersa prowadzi jednolitą kampanię przeciwko Rządowi Jedności Narodowej, wydającą na ten cel olbrzymie sumy. Wydawcą andersowskie są załadowane propaganda, usiłującą odciągnąć żołnierzy II Korpusu od

powrotu do kraju. Żołnierze lub oficer, którzy pragną powrócić do Polski może bardzo łatwo znaleźć się w więzieniu lub przepaści bez śladu. Mimo tej propagandy i swałów codziennie kilkudziesięciu żołnierzy i oficerów złącza się do powrotu.

W armii gen. Andersa znajdują się wielu wolkedutechów i nawet gestapowców, którzy wstępowali w szeregi II Korpusu, aby ujść przed odpowiedzialnością. Dla nas jest rzeczą jasną, że przynależność do II Korpusu nie może tych ludzi przed tą odpowiedzialnością chronić.

Naród włoski coraz to energiczniej zaczyna domagać się usunięcia armii Andersa z terytorium włoskiego.

W miejscowości włoskiej Udine odbywała się zabawa ludowa. Na zabawę tę przyjechało kilku żołnierzy armii Andersa, którzy „zabawili” się strzelaniną. Nastajutrz ludność tej miejscowości odbyła tłumną manifestację, domagając się usunięcia armii Andersa z Włoch.

Prasa włoska podaje, że na szosie pod Pescara żołnierze II Korpusu obrabowali samochody osobowe i ciężarowe. Ponadto dzienniki występują ostro przeciw mieszankom siły armii Andersa w politykę włoską, co wyraża się w aktach terrorystycznych na osobach lewicowców włoskich.

Oświadczenie min. Bidault w sprawie Lewantu

Agencja Reutersa donosi, że francuski minister spraw zagranicznych Bidault udzielił w wywiadzie przedstawicielom prasy przed swym wyjazdem do Paryża, który ma nastąpić we wtorek 19 b. m.

Zapytany o to, jak dłużej może potrwać ewakuacja wojsk francuskich i brytyjskich z Syrii i Libanu, Bidault odpowiedział, że rząd francuski nie ma zamiaru grać na zwłokę ani wykręcać się z obietnicą już udzielonych. W obecnym stanie rzeczy Francja dotychczas dotrzymaną warunków umów zawartych z Wielką Brytanią w grudniu ub. r. Jednakże Francja jest gotowa do bardzo liberalnego jej interpretowania.

Zapytany o postep rokowań w sprawie przyszłości zachodnich Niemiec Bidault o-

świadczył, iż stanowisko Francji w tej sprawie zostało określone przez Amerykę. Wielką Brytanią i Związek Radziecki zanim zdecydowane o udziale Francji w konferencji na temat warunków pokoju dla Niemiec. Przez ustalenie wschodniej granicy Rzeczypospolitej na Odrze i Niesie stworzono zasadę, iż w wyniku traktatu pokojowego granica Niemiec zostanie smniejszona. Francja przed wszystkim pragnie dowiedzieć się czy Zarządby Rządu jako arsenał Niemiec będzie do stali pozabawione politycznej kontroli niemieckiej.

W sprawie postępowania prawnego generalowi Franco Bidault wyraził nadzieję, że sprawa ta pomunie się najpręd do czasu jego wyjazdu z Londynu.

Bratobójcy przed sądem

14 b. m. Wojskowy Sąd Okręgu Wąrowskiego rozpoczął proces przeciwko 23 członkom NSZ. Oskarżają prokuratorzy Naczelnej Prokuratury Wojskowej.

Wśród oskarżonych znajdują się ludzie zarówno z wykształceniem uniwersyteckim jak i analfabeci. Oskarżony Roguski jest inżynierem, Berdys studentem medycyny, Wolanin urzędnikiem. Roguski jest najstarszy, liczy 61 lat życia, pozostali w wieku średnim, z wyjątkiem jednego, który ma lat 17. Większość oskarżonych służyła w wojsku polskim lub znajduje się w wieku poborowym.

Akt oskarżenia stwierdza na wstępie, że oddziały NSZ w czasie okupacji współpracowały z wrogiem, prowadząc bratobójczą walkę z oddziałami partyzantskimi. Świadczą o tym dokumenty i zeznania aresztowanych członków NSZ i innych organizacji, dotyczące np. brygady „Bohna” z oddziału „Toma” i in. „Sandy NSZ były w znacznej części uzbrojone przez Niemców i stanowiły na poszczególnych terenach uszczelnienie sił niemieckich.

NSZ po 24. VII. 1944 r. mając swoich przedstawicieli i wodzów w składzie i zw. emigracyjnego rządu londyńskiego, prowadziły zbrodnictwo działalność na rozkaz tego rządu, bądź też za jego aprobatą. Celem przeprowadzania akcji terrorystycznej i rabunkowej komenda główna NSZ tworzy bojówki pod nazwą „Pogotwie Akcji Specjalnej” (PAS) i bandy leśne. Z głównych przestępstw akt oskarżenia wymienia wymordowanie 144 funkcjonariuszy M. O. w okresie pierwszych miesięcy 1945 r., wymordowanie 165 osób cywilnych i wojskowych w pow. chełmskim w latach 1944 — 45, wreszcie stany napad na wioskę Wierzechowin.

Na skutek rozkazu Wolanina Zygmunta, szefa PAS'u w okręgu XVI NSZ, bandy „Jaska” i „Romana” wymordowały w południowej części powiatów chełmskiego i brulczewskiego 60 osób, rozstrzelali 3 robotników M. O. i dokonali 18 napadów rabunkowych.

Osk. Jaroszyński Roman, przed wojną podoficer W. P. w KOP'ie, granatowy po-

licjań w czasie okupacji niemieckiej, w NSZ „działa” od marca do połowy czerwca 1945 r. Jest szefem PAS'u, pod pseudonimem „Roman” w okręgu podlaskim. M. in. winien jest on napadu rabunkowego na wieś Strachosław, pow. Chełm, napadu na lotnisko w Sielcu oraz udziału w zbrodni w Wierzechowinach.

Osk. Łuszyński Kazimierz, szef PAS'u na miasto Lublin, winien jest napadu na Izbę Rolniczą, BGK, fabrykę Caudri i Drobakównia. Tenże Łuszyński oddaje na przechowanie akt NSZ szóstemu zakonnej Zofii Fuła, pracownicy szpitala miejskiego w Lublinie, wykorzystując jej nieświadomość.

Osk. Żwirki Kierownik wydziału organizacyjnego XVI okręgu NSZ w Lublinie, na odprawie w Chełmie dał rozkaz likwidowania aktywnych członków partii demokratycznej. W r. 1945 zostaje sekretarzem tymczasowej narodowej rady politycznej ziem wschodnich”. Bierze udział w wielu napadach.

Pozostali oskarżeni to: Nowak Józef i Roguski Zygmunt, którzy uchylił się od obowiązku służby wojskowej wtedy, kiedy Polska została napadnięta przez Niemcy, pomimo, iż jeden był podoficerem a drugi oficerem zawodowym. Następnie Łojek Ewaryst, Karasuski Franciszek, Borys Szczęsny, dezertjer marynarki wojennej, Pastuskiński Teodor — morderca dwóch rodzin chełmskich, Pluskiński Witold, dezertjer-łotnik, Kammarczyk Stanisław — falsterz-łotnik, Kowalski Jan, Kowalski Leon, Berdys Edward, Rombiński Eugeniusz — członek nielegalnego stronn. narodowego, uczestniczył w napadzie na Uniwersytet Katolicki w Lublinie, Szwed Jan, Miodzi Franciszek, skazany podczas okupacji za półtora roku więzienia na kradzież swin, Szulakowski Edmund, dezertjer Oficerskiej Szkoły Broni Panczernej, Kowalski Jan i Katuska Maria.

Wszyscy oskarżeni przyznają się do przynależności do NSZ, natomiast nie przyznają się do udziału w napadach. Jeden Jaroszyński przyznaje, że był w Wierzechowinach, ale tylko jako świadek.

Osk. Wolanin Zygmunt zaprzecza, jako-by wydawał rozkazy napadów czy „likwidacji”, twierdząc, że był tylko odbiorcą rozkazów, którymi obciąża tajemniczo „Henryka”, komendanta z komendy głównej — Tajemniczy „Henryk” — obywatel wielkim szczerem przy — Andersa. Wolanin stara się również obciążyć swoich koleżanków z ławy oskarżenia, np. cytując słowa Żwirki o napadzie na Wierzechowin: „Dobrze Szary to robota zrab!” Oskarżony twierdzi dalej, że nie wiedział o kontaktach NSZ z zagranicą, gdyż był na to „za małym funkcjonariuszem”.

Na pytanie sędziego skąd NSZ miał fundusze, Wolanin odpowiada bez zająknięcia, że z napadów i rabunków. On sam nie czepiał żadnych korzyści z należności do NSZ, otrzymywał tylko „trzy tygielce zł. miesięcznie reżyserskie”.

Oskarżony twierdzi, że na odprawie w dniu 15 lipca ub. r. w Warszawie oświadczył, że występuje z organizacją. Sędzia na to pokazuje mu dokument, z którego wynika, że już no tym terminie Wolanin doręczył nominację na szefa PAS'u „Romanowi” i „Bajbusowi”.

Następny odpowiada osk. Jaroszyński, o wyglądzie typowego bandyty. Wyrok sędziwy „odczytywał” przez prokuratora: — Z podzieleniem i łobuzostwem opowiada o zbrodni w Wierzechowinach. On sam nie mordował. Mordował jego Indzio. Zmuszali funkcjonariusze na śmierć młodszą wioskianka, zmuszowali kobiety w 8-tych miejsc. służy, zwyciężył niemiłosiernie przez okno, powodując śmierć matki.

Zeznaniami swymi Jaroszyński obciąża Wolanina, twierdząc, że jest on winny wszelkich akcji na terenie podległym mu, jako szefowi PAS'u. Właśnie odpowiedzialność należy złożyć do minimum. M. i. twierdzi, że gdy zameldowane mu po napadzie na Wierzechowin, że o 2 km znajduję się podległowa W. P. on, jako „Polak i demokratka” nie otworzył ognia z broni maszynowej do żołnierzy — tak jak mu nakazywał rozkaz — na 100 m. ale „ostrożnie” nacielowo na 1000 m. strzelając z działka.

